

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA
(Jelen szabályzatot a Szenátus a 63/2024. (X.30.) sz. határozatával fogadta el)

2024.

Tartalomjegyzék

Preambulum	4
I. Általános rész	4
A Szabályzat célja és általános követelményei.....	4
A Szabályzathoz kapcsolódó fogalmak.....	5
Az értékeléshez kapcsolódó jogszabályi előírások.....	5
II. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai	6
Az eszközök értékcsökkenésének elszámolása	10
Terven felüli értékcsökkenés	12
Az értékvesztés elszámolása.....	13
Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai.....	14
A kis összegű követelések értékvesztése elszámolásának szabályai	14
Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai.....	15
Az értékhelyesbítés és visszairása	16
Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelési szabályai.....	16
III. A mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése	17
Általános szabályok	17
Immateriális javak és tárgyi eszközök.....	17
Tartós részesedések	19
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök.....	19
Készletek értékelése	19
Követelések értékelése	19
A hallgatói tartozásokra és az Egyetem által nyújtott lakáscélú munkáltatói kölcsönökre vonatkozó szabályok	21
Pénzeszközök értékelése.....	21
Időbeli elhatárolások	21
Saját tőke értékelése	22

Kötelezettségek értékelése.....	22
--	-----------

IV. Záró rendelkezések.....	22
------------------------------------	-----------

	Készítette	Ellenőrizte	Elfogadta/Jóváhagyta
	gazdasági osztályvezető, számviteli csoportvezető	gazdasági főigazgató, kabinetvezető	EKKE Szenátus 63/2024. (X.30.) sz. határozatával, jóváhagyta a Fenntartó Egri Főegyházmegye
Kiadás	Fejezet száma	Változás tárgya	Határozat, kiadás dátuma
		Kiadás	2024. november 01.

Preambulum

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) Eszközök és források értékelési szabályzata (a továbbiakban: Szabályzat), a Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) rendelkezései alapján az Egyetem Számviteli politikájával összhangban szabályozza az eszközök és források értékelését.

I. Általános rész

A Szabályzat célja és általános követelményei

1. §

(1) A Szabályzat célja, hogy

- meghatározza azokat az értékelési elveket, módszereket, amelyekkel az Egyetem rögzíti az eszközei és a forrásai értékét;
- egyértelműen rögzítse – az Egyetem sajátosságainak figyelembevételével – azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlatát, amelyek esetében a Szt. felhatalmazása alapján az Egyetem Számviteli politikája előírásán alapul az értékelés;
- az értékelési módszerek az Egyetemen belül minden érintett gazdasági szakember számára egyértelműek és pontosan értelmezhetőek legyenek;
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az Egyetem könyvvézetési és beszámolóképzési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról, eljárásokról.

(2) A szabályzat személyi hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi szervezeti egységére, a munkaviszonyban, és munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre, hallgatókra.

(3) A Szabályzat tárgyi hatálya kiterjed az Egyetem tulajdonában/használatában lévő, nyilvántartásában szereplő, a rendelkezésére, használatára bocsátott, működését szolgáló eszközökre, azok forrására.

(4) A Szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért, aktualizálásáért, a Szenátus elé terjesztéséért az Egyetem rektora megbízásából a gazdasági főigazgató irányításával a számviteli csoportvezető a felelős.

A Szabályzathoz kapcsolódó fogalmak

2. §

(1) Értékelés: az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételéhez alkalmazott értékének és az éves beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.

(2) Minősítés: döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.

(3) Vételár: a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, engedményekkel csökkentett, felárral növelt, általános forgalmi adót nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve a Szt. 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.

(4) Felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen helyreáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul, és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás és korszerűsítés az is, ha a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes része az eredetitől eltér, megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonsága, teljesítőképessége, használhatósága vagy gazdaságossága növekszik. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz olyan mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely már veszélyezteti a rendeltetésszerű használatot. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a kiadások nagyságától.

(5) Karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Az értékeléshez kapcsolódó jogszabályi előírások

3. §

(1) Az Egyetemen az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni a következő jogszabályi előírásokat:

- a bekerülési érték megállapításához: a Szt. 47-51. §-aiban, a 60. § (1) és (4)–(7) bekezdéseiben, a 61. §-ában és a 62. § (1), (2) és (4) bekezdéseiben foglaltakat;
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához a Szt. 52-56 §-aiban, az 57. § (2)-(3) bekezdéseiben és az 58.§ (2)-(9) bekezdéseiben foglaltakat;

- a mérlegtételek értékelésénél a Szt. 46. §-ában, az 57-58. §-aiban, a 60. § (2)-(7) bekezdéseiben, a 62. § (5) bekezdésében, a 63. § (1) és (3) bekezdéseiben, a 64. § (1)-(2) bekezdéseiben, a 65. § (1)-(7) bekezdéseiben és a 66-68. §-aiban foglaltakat.

(2) A Szt. 46. §-ának megfelelően, az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, továbbá a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

II. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai

Immateriális javak és tárgyi eszközök bekerülési értéke

4. §

(1) Vételár, eladási ár: a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, engedményekkel csökkentett, felárral növelt, általános forgalmi adót nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve a Szt. 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.

(2) Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembehelyezése érdekében az üzembehelyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembehelyezésével, raktárba történő beszállításával kapcsolatban felmerülő szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembehelyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén az 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat és adójellegű tételeket és a vámterheket foglalja magában.

Jelen bekezdésben foglaltakon túl a Szt. 47 §-ában foglaltakat kell alkalmazni úgy, hogy a figyelembe vett tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor kell számításba venni a számlázott, kifizetett összegben.

(3) Saját előállítású immateriális javak, tárgyi eszközök bekerülési értékének összetevői.

a) Az eszköz előállítási értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

- az eszköz (termék) előállítása, üzembehelyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek;
- az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak;
- az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.

b) Az eszköz előállítása során felmerült költségként kell figyelembe venni:

- a közvetlen anyagköltséget;
- a közvetlen személyi juttatási költséget;
- a közvetlen személyi juttatási költségek járulékait, a szociális hozzájárulási adót;
- az egyéb közvetlen költséget (szállítási és rakodási költség, közvetlen gépköltség).

c) Az előállítási költségek között kell elszámolni:

- az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét;
- a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

A közvetlen önköltség nem tartalmazhat értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható általános költségeket.

Az előállítási költségek közé tartoznak azok az adott eszközzel közvetlen kapcsolatba hozható, az előállításához kapcsolódó általános költségek arányos összegei is, amelyek az adott termékre megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók (gépköltségek, kamatköltségek, egyéb kisegítő részlegek általános költségei).

(4) A gazdasági társaságban lévő részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor a Szt. 49. § (3) - (7) bekezdései szerint kell meghatározni.

a) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett ellenérték (vétélár), cégvásárláskor üzleti vagy cégérték, illetve negatív üzleti vagy cégérték kimutatása esetén az üzleti vagy cégértékkel csökkentett, a negatív üzleti vagy cégértékkel növelt ellenérték (vétélár).

b) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

c) A gazdasági társaság átalakulása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó – a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti – saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti saját tőke összege).

d) A gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó – a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti – saját tőke összege.

e) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszámításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszámított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonszármazéki javaslat szerinti érték.

Készletek bekerülési értéke

5. §

(1) A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke a Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték, vagyis a Szt. 51. §-a szerinti közvetlen önköltség, vagy az átlagos (súlyozott) közvetlen önköltség vagy a FIFO módszer szerint meghatározott közvetlen önköltség. A közvetlen önköltség utókalkulációval meghatározott vagy norma szerinti közvetlen önköltség lehet. A befejezetlen termelés norma szerinti közvetlen önköltsége a félkész termék, a késztermék norma szerinti közvetlen önköltségéből a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható.

(2) A saját előállítású késztermékek és tárgyi eszközök értékét a közvetlenül felmerült anyagköltség és a hozzákapcsolható közvetett költségek alapján kell meghatározni.

(3) Vásárolt készleteknél (anyag, áru) bekerülési érték a Szt. 47–50. §-ai szerinti tételek.

Pénzeszközök és követelések bekerülési értéke

5. §

(1) A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg.

(2) A devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

(3) Az adott előlegek bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.

(4) A követelések bekerülési értéke a vevő, a partner által elfogadott, elismert összeg.

Egyéb tételek bekerülési értéke

6. §

(1) A kapott előlegek bekerülési értéke az átutalt, megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.

(2) Kötelezettségek bekerülési értéke az elismert, számlázott összeg.

(3) A vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési összege – ideértve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – a vagyonkezelésbe adónál kimutatott könyv szerinti érték.

(4) Importbeszerzés bekerülési értékét a Szt. 48.§ (7) bekezdése szerint kell meghatározni.

Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti – levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos árfolyamon átszámított forintértéke a termék illetve a szolgáltatás értéke.

(5) Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti értéke.

(6) Csere útján beszerezett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

(7) A térítésmentesen (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

(8) Sajátos szabályok a bekerülési érték megállapításánál:

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára a Szt. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot. A bekerülési (beszerzési) érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténte (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

Az eszközök piaci értékének meghatározása

7. §

(1) Az eszközök piaci értékének meghatározása esetén statisztikai indexek, előrejelzési számítások, összehasonlító (árképzési) módszerek, bekerülési, utánpótlási értékből kiinduló eljárások, stb. alkalmazhatók azzal a feltétellel, hogy az az elfogadott és használt módszer számviteli oldalról is alátámasztható, módszertanilag dokumentálható.

(2) Az eszközök piaci értékének meghatározásakor abból kell kiindulni, hogy az adott eszközt az értékelés időpontjában, adott állapotban, adott környezeti feltételek mellett milyen összegért lehet beszerezni, eladni. Ha ugyanazt az eszközt már nem lehet beszerezni, csak korszerűbbet, több feladat ellátására alkalmasat, akkor az összehasonlító árak módszerét kell alkalmazni. Ez esetben a korszerűbb, a több feladat ellátására alkalmas eszköz bekerülési értékéből le kell vonni a minőségi különbség árban érvényesített hatását, és ezt az értéket kell piaci árnak tekinteni, amelyet korrigálni kell az értékcsökkenéssel. Az így kapott piaci értéket kell az adott eszköz könyv szerinti értékével összevetni, a különbséget minősítve kell eldönteni, hogy indokolt-e terven felüli értékcsökkenést elszámolni. Amennyiben tárgyi eszközt már nem lehet beszerezni, vagy egyedileg gyártották le vagy az adott eszközt más nem tudná hasznosítani, ezért azt nem is lehet eladni, más módon célszerű a piaci értékhez történő viszonyítást elvégezni és az utánpótlási árat meghatározni.

Az eszközök értékcsökkenésének elszámolása

8. §

(1) Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre a Szt. 52. §-át kell alkalmazni.

(2) Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembehelyezéstől kell alkalmazni. Az üzembehelyezés időpontja az eszköz szokásos vállalkozási tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembehelyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

(3) Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

(4) A kis értékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kis értékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembehelyezést, használatba vételt követően, a Szt. 80. § (2) bekezdése szerint terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolható.

(5) Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés: a földterület, a telek értéke után (veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, az üzembe nem helyezett beruházás, a 0-ra leírt immateriális javak, tárgyi eszközök esetében, valamint a régészeti lelet bekerülési értéke után.

Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni az olyan eszközöknél, amelyek az értékükből a használat során sem veszítenek illetőleg amelyeknek értéke a különleges helyzetükből, egyedi mivoltukból adódóan évről évre nő.

(6) Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa:

- vagyoni értékű jogoknál 16,67% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- szellemi termékeknél 33%.

(7) A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni.

(8) Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik (2 %).

(9) Az alkalmazandó kulcsokat a következők szerint kell alkalmazni a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál:

a) Épületek

Az épület jellege		Leírási kulcs %
1.	Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
2.	Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
3.	Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti besorolása:

A csoport megnevezése	Felmenő (függőleges teherhordó) szerkezet	Kitöltő (nem teherhordó) falazat	Vízszintes teherhordó szerkezet (közbenső és tetőfödém, illetve egyesített teherhordó, térelhatároló tetőszerkezet)
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett téglá-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profilüveg	Előregyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltőelem valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxitbeton szerkezet, tufa- és salakblokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal	Fagerendás (borított sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

Az Egyetem az épületek terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál a 2%-os leírási kulcsot alkalmazza.

(b) Építmények

Az építmény jellege	Leírási kulcs %
Minden egyéb építmény	2,0

(c) Ültetvények

Az ültetvények esetében az Egyetem által alkalmazott terv szerinti értékcsökkenési leírási kulcs 10%.

(d) Gépek, berendezések, felszerelések, járművek

- 33 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök a számítástechnikai eszközök és a sokszorosítási eszközök
- 20 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök a járművek
- 14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszköz minden egyéb – az előzőekben fel nem sorolt – tárgyi eszköz.

A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenésének megállapítása során az Egyetem maradványértéket nem állapít meg.

(10) Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembehelyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat az Egyetem rendeltetésüknek megfelelően használja.

Terven felüli értékcsökkenés

9. §

(1) Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

(2) Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

Az értékvesztés elszámolása

10. §

(1) Az Egyetemnek a Szt.-ben meghatározott eszközei után értékvesztést kell elszámolni, ezek az eszközök a következők:

- gazdasági társaságban lévő részesedések,
- készletek,
- követelések.

2) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű. A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget.

Amennyiben az előzőek szerinti befektetésnek a mérleg készítés kori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a beszerzési értéket.

(3) Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

(4) A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési) illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás, stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését – a különbözet értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságának (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyag áron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben. A megfelelő módon történő raktári készletek felhasználása mellett a tartósság nem teljesülhet, így ezekben az esetekben az értékelést nem kell végrehajtani.

(5) A követelések minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követeléseknél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket és a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti veszteségjellegű különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(6) Az Egyetem a könyvviteli mérlegében nem szerepeltethet olyan követeléseket, amelyek pénzügyi teljesítésére már nincs esély, azaz behajthatatlan követelésként le kellett írnia. A behajthatatlanság tényét minden esetben – egyedileg – bizonyítani, dokumentálni kell, melynek részleteit jelen Szabályzat 15. § követelések értékelésére vonatkozó része határozza meg.

Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai

11. §

(1) A vevők minősítése során vizsgálni kell:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

(2) Az egyedi értékelés alapján történő minősítést évente legalább egyszer, a mérlegkészítés időpontját megelőző 30 nappal el kell végezni. Az Egyetem 360 napon túli követelés esetén 20% értékvesztést számol el. Ha a tartozás továbbra sem kerül kiegyenlítésre, minden azt követő évben további 20% értékvesztés kerül elszámolásra.

(3) A minősítés határidőre történő elvégzéséért a Pénzügyi Csoport csoportvezetője felelős. A mutató kialakításáért, évenkénti felülvizsgálatáért a Gazdasági Osztály osztályvezetője felelős, annak jóváhagyásáért a gazdasági főigazgató felelős.

(4) Az értékvesztéseket minden esetben dokumentálni szükséges (pl. felszámolási eljárás, végelszámolási eljárás, végrehajtás folyamatáról nyert információk).

A kis összegű követelések értékvesztése elszámolásának szabályai

12. §

(1) Kis összegű követelésnek kell tekinteni a Számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevőkövetelést. A kis összegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

(2) A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összegét ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

(3) Ebben az esetben a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a kis összegű követelések – hasonló módon megállapított – értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet – előjelének megfelelően – a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszairásaként kell elszámolni.

Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszaírásának szabályai

13. §

(1) Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

(2) Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszaírására a Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2)-(3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

(3) Amennyiben a Szt. 53-56. §-ai szerint alkalmazott leírások miatt a Szt. 57. § (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem illetve csak részben állnak fenn, a Szt. 53-56. §-ai szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), és a megbízható és valós összkép érdekében az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, a Szt. 47-51. §-ai szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszaírás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

(4) Abban az esetben, ha a mérleg készítésének időpontjában az egyedi eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével – a Szt. 58. § (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét az egyéb bevételekkel szemben.

(5) A részesedések, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

(6) A Szt. 58. § (2) bekezdés szerinti különbözetet a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételkor számításba vett értékéig – a Szt. 47-51. §-ai szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig – kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

(7) A valuta- és devizaszámlák esetében az árfolyam-különbözeteket – jellegüknek megfelelően – bevételként vagy kiadásként kell elszámolni.

(8) A devizás értékelések során elvégzett számítások az év végi értékelés dokumentációját képezik.

Az értékhelyesbítés és visszaírása

14. §

(1) Az Egyetem döntése alapján nem él a piaci értéken történő értékelés, az értékhelyesbítés lehetőségével.

Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelési szabályai

15. §

(1) A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

(2) Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket kell forintra átszámítani, az átszámítást a Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni. Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán – ennek hiányában, országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján –, a választott hitelintézet, a Magyar Nemzeti Bank illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

(3) Az év végi értékelés munkamenete a következő:

- a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékének megállapítása;
- a fordulónapi érték meghatározása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételnél (részeselek, követelések, értékpapírok, valutakészlet, deviza, aktív időbeli elhatárolás, kötelezettség, passzív időbeli elhatárolás) külön-külön az MNB mérlegfordulónapi hivatalos devizaárfolyamán alapján;
- az árfolyam-különbözetek megállapítása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételre külön-külön;
- az összevont árfolyam-különbözlet nagyságának meghatározása;
- az összevont árfolyam-különbözlet főkönyvi könyvelésben történő rögzítése minden külföldi pénzürtékre szóló tételnél.

(4) A devizás értékelések során elvégzett számítások az év végi értékelés dokumentációját képezik.

III. A mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése

Általános szabályok

16. §

(1) A mérlegtételek értékelésének általános szabályaira a Szt. 46. §-át kell alkalmazni. Ennek megfelelően

- az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn;
- az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül;
- az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a törvényben szabályozott esetek kivételével – egyedenként értékelni kell. A különböző időpontokban beszerezett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható;
- a mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált. Tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbség tartósnak minősül – fennállásának időtartamától függetlenül – akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

(2) Az Egyetem az eszközeinek nyilvántartásánál a csoportos nyilvántartást alkalmazhatja.

(3) Az egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket csoportosan is nyilván lehet tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

(4) Az éves beszámoló elkészítéséhez – a mérleg tételeinek alátámasztásához – olyan leltárt kell összeállítani és megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a mérlegben szereplő eszközöket és forrásokat. A leltározás folyamatára vonatkozó részletes szabályozást az Egyetem mindenkor Eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzata tartalmazza.

Immateriális javak és tárgyi eszközök

17. §

(1) A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben.

(2) Befektetett eszközként olyan eszközt lehet kimutatni, amelynek az a rendeltetése, hogy a tevékenységet tartósan, legalább egy éven túl szolgálja. Az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján kell a befektetett eszközök vagy a forgóeszközök közé sorolni.

(3) Ha az eszközök használata, rendeltetése megváltozik, azok besorolását módosítani kell.

(4) A várható használati idő alapján történő besorolás a Számviteli Csoport feladata, a besorolást a rendelkezésre álló információk alapján a Vagyongazdálkodási Csoport ellenőrzi.

(5) Az eszközök és a források év végi értékelését, átsorolását, állományból történő kivezetését a Gazdasági Osztály előterjesztése és a gazdasági főigazgató véleménye alapján a gazdasági főigazgató engedélyezi.

(6) Kisértékű immateriális javaknak, tárgyi eszközöknek minősülnek a kétszázezer forint egyedi értéket nem meghaladó bekerülési értékű vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök.

(7) A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

(8) A befektetett tárgyi eszközök és immateriális javak üzembehelyezése

a) Az immateriális javak, tárgyi eszközök állománynövekedésének dokumentálására a mindenkorai intézményirányítási rendszerből nyomtatott állománybavételi, üzembehelyezési bizonylat szolgál.

b) Az állománybavételi, üzembehelyezési bizonylat kötelezően tartalmazza:

- a bizonylat számát;
- az állományba vétel jogcímét;
- az eszköz pontos megnevezését, azonosító adatait;
- az eszköz bekerülési értékét;
- főkönyvi besorolását és az értékcsökkenés leírási kulcsát;
- az analitikus nyilvántartás egyéb paramétereit;
- a kötelezettségvállalás pénzügyi objektumait;
- az állománybavételt végző nevét;
- az üzembehelyezés időpontját;
- az üzembehelyezést végző nevét.

Tartós részesedések

18. §

(1) A mérlegben a részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

(2) A tartós részesedések értékeléséhez szükséges információkat és dokumentumokat a Vagyongazdálkodási Csoport illetékes munkatársa bocsátja a Gazdasági Igazgatóság rendelkezésére. Ennek keretében a Vagyongazdálkodási Csoport illetékes munkatársa köteles a gazdasági társaságok előzetes beszámolóját a tárgyévét követő év január 31-ig, a végleges beszámolókat a gazdasági társaságokra vonatkozó törvényi beszámolási határidőt követő 15 napon belül beszerezni és a Gazdasági Igazgatóság részére megküldeni.

Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök

19. §

(1) A mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését és értékhelyesbítését. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

Készletek értékelése

20. §

(1) A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

(2) A mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó- és egyéb állatokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

Követelések értékelése

21. §

(1) A mérlegben a követeléseket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

(2) Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Természetesen az értékvesztés visszaírásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az eredeti nyilvántartásba vételi értékét. Így kell eljárni, ha mérlegkészítés után derül ki, hogy egy be nem hajthatónak tűnő követelés utólag mégis megtérül.

(3) A követelések mérlegfordulónapi értékelésével kapcsolatos teendők:

- függő (el nem ismert) követelések kivezetése,
- behajthatatlan követelések kivezetése,
- az elengedett követelések kivezetése (amennyiben a jogszabályok lehetővé teszik),

- értékvesztések elszámolása, az elszámolt értékvesztések visszairása,
- a külföldi pénzürtékre szóló követelések mérlegfordulónapi értékeléséből adódó árfolyam-különbözetek elszámolása.

(4) A követelések kimutatásának, állománybavételének, mérlegben történő szerepeltetésének alapvető követelménye, hogy az adós a követelést elismerje. Az egyenlegközlő levél a követelések leltározásának alapbizonylata. A Pénzügyi Csoport a vevői követelésekre vonatkozó egyenlegközlő kimutatásokat a tárgyév december 31. napja szerinti könyvelési állapotnak megfelelően tárgyévét követő év február 20. napjáig küldi meg az érintett partnerek részére tértivevénnyel ellátott levélként.

(5) A mérlegkészítés határidejére tekintettel a Pénzügyi Csoport a (17) bekezdés szerint megküldött egyenlegközlőkre érkezett visszajelzések feldolgozását a tárgyévét követő év március 31. napjáig elvégzi.

(6) Elismert a követelés, ha

- szerződésen alapuló követelésnél a partner nem kifogásolja a számlát, a teljesítéssel kapcsolatban sem minőségi, sem mennyiségi kifogást nem emel, valamint a részére megküldött egyenlegközlőn a fennálló tartozás nyilvántartás szerinti összegét írásban visszaigazolja,
- jogszabályon alapuló követelések esetében a vonatkozó hatályos jogszabály, a jogerős határozat biztosítja az elismertséget, a dokumentálhatóságot még abban az esetben is, ha az adós vitatja azt,
- az adós a követelést a mérlegkészítés napjáig megtérítette.

(7) Az Egyetem a könyveiben és a könyvviteli mérlegében nem szerepeltethet olyan követeléseket, amelyek pénzügyi teljesülésére már nincs esély, az ilyen követeléseket behajthatatlan követelésként ki kell vezetni a könyvekből, le kell írni. A leírás nem tekinthető a követelésről való lemondásnak, a követelés elengedésének.

8) Behajthatatlan követelés:

- amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság – nemleges foglalkási jegyzőkönyv alapján – vélelmezhető);
- amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett;
- amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet;
- amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet;
- amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása igazoltan nem járt eredménnyel;
- amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet;
- amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

- (9) A behajthatatlanság tényét és mértékét minden esetben bizonyítani és dokumentálni kell.
- (10) A követelések hatékony érvényesítése érdekében a tárgyhónap zárását követő 10 munkanapon belül a mindenkori intézményirányítási rendszerből ki kell listázni a 30, illetve 60 napon túli vevői tartozásokat.
- (11) Az Egyetem követeléseinek behajtásával kapcsolatos eljárások, módszerek és felelősségi körök további részletes meghatározását a mindenkori, követeléskezelések eljárásrendjéről szóló utasítás tartalmazza.

A hallgatói tartozásokra és az Egyetem által nyújtott lakáscélú munkáltatói kölcsönökre vonatkozó szabályok

22. §

- (1) Az Egyetem hallgatókkal szemben fennálló követeléseinek nyilvántartása, listázása a NEPTUN tanulmányi rendszerben történik. A követelések érvényesítésével kapcsolatos feladatokat az Oktatási Igazgatóság a Jogi Osztállyal, valamint a Gazdasági Osztállyal együttműködve látja el. A lejárt hallgatói fizetési kötelezettségek esetében az Egyetem Hallgatói követelményrendszer Térítési és juttatási szabályzatában foglalt szankciókat kell alkalmazni.
- (2) Az Egyetem által nyújtott munkáltatói kölcsönök név szerinti részletes kimutatását negyedévente az OTP Bank Nyrt. bocsátja a Számviteli Csoport rendelkezésére. A kimutatások beérkezésétől számított 10 munkanapon belül le kell válogatni azon adósok listáját, akik legalább 3 hónap hátralékkal rendelkeznek vagy a kölcsönt a lejáratát követően 3 hónapon belül nem rendezték. Az így kapott listát a Számviteli Csoport továbbítja a Jogi Osztály felé, amely intézkedik – az OTP Bank Nyrt. által megállapodás szerint kiküldött első felszólítást követő - hivatalos második felszólítás kiküldése, illetve az arra történő önkéntes teljesítés elmaradása esetén a behajtási jogcselekmények megtétele iránt.

Pénzeszközök értékelése

23. §

- (1) A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a fizetési számla számlakivonatán szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

Időbeli elhatárolások

24. §

- (1) Az aktív és passzív időbeli elhatárolásokat – a számviteli politikában meghatározott alkalmazás mellett - a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.
- (2) Az aktív és passzív időbeli elhatárolások elszámolását az év végi zárlati tevékenységek keretében kell végrehajtani.

Saját tőke értékelése

25. §

(1) A saját tőkébe tartozó forrásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

Kötelezettségek értékelése

26. §

(1) Az Egyetem kötelezettségként tartja nyilván – az Szt. 42. § szerint – azokat a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzügyi értékekben kifejezett elismert tartozásokat, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már teljesített, az Egyetem által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénzügyi üjtáshoz kapcsolódik. A kötelezettségek lehetnek hátrasoroltak, hosszú és rövid lejáratúak.

(2) A kötelezettségeket a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(3) A kötelezettségek a beszámolóban a leltározást követően, az analitikus nyilvántartásokkal megegyezően, forintban, könyv szerinti értéken kerülnek be.

IV. Záró rendelkezések

(1) Az Egyetem jelen Szabályzatát a Szenátus 63/2024. (X.30.) sz. határozatával fogadta el. A Szabályzat 2024. november 1. napján lép hatályba és visszavonásig érvényes.

(2) Jelen Szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a korábbi, 21/2018. (X.17.) sz. határozattal, azonos tárgyban elfogadott EKE Eszközök és források értékelési szabályzata.

(3) A szabályzatban megjelenített rendelkezéseket alkalmazva járt el az intézmény már a fenntartóváltást követően elkészített (2021-2023. évi) éves beszámolók megalkotása során is.

Kelt, Eger, 2024. október 30.

Dr. Pajtókné Dr. Tari Ilona s.k.
rektor

Biró Andrea Barbara s.k.
gazdasági főigazgató

Az Egri Főegyházmegye képviselőjében jóváhagyom:

Eger, 2024. november 4.

Dr. Ternyák Csaba s.k.
érsek

